

عنوان مقاله

شیوه های ارایه پشتیبانی به کارآفرینان بخش تعاون با تاکید بر تعاونیهای کشاورزی در استان گلستان

۱- دکتر حسین راحلی عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز ۰۹۱۴۴۱۵۹۶۶۰

۲- دکتر محمود رضا چراغعلی عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

۳- محمد حسین ملاح کارشناس ارشد مدیریت آموزش و رئیس اداره ی آموزش روستائیان جهاد کشاورزی گلستان ۰۹۱۱۲۷۷۴۶۳۶

۴- مهندس عبدالوهاب قزل کارشناس ارشد توسعه روستایی و رئیس اداره هماهنگی ترویج و تشکلهای جهاد کشاورزی

استان گلستان ۰۹۱۱۱۷۷۷۹۶۴ ایمیل: ghezelv@yahoo.com

چکیده

مقوله کارآفرینی در شرایط خطر و ابهام و از طریق کشف فرصت و بهره‌گیری از منابع و از طریق خلق ابتکارها و نوآوری‌ها و ایجاد کسب‌وکارهای جدید پدید می‌آید. با توجه به جایگاه کارآفرینی این تحقیق درصدد بررسی شیوه‌های ارایه پشتیبانی به کارآفرینان بخش تعاون در استان گلستان می‌باشد. شناسایی زمینه‌های آموزش و مشاوره کارآفرینی، بررسی زمینه‌های تقویت فرهنگ کارآفرینی، بررسی مهارت‌های مدیریتی موردنیاز برای مدیران شرکت‌های تعاونی، بررسی تنگناهای مالی کارآفرینان به عنوان شیوه‌های ارائه پشتیبانی به کارآفرینان بخش تعاون از موضوعات اساسی این تحقیق می‌باشد. روش تحقیق توصیفی، تحلیلی و از نوع پیمایشی و از نظر هدف کاربردی است. جامعه آماری کلیه تعاونی‌های فعال در بخش کشاورزی، صنعتی و خدماتی استان گلستان به تعداد ۲۴۱۷ مورد می‌باشد که بیش از ۶۰٪ آنها کشاورزی می‌باشد که تعداد نمونه‌ها با استناد از فرمول کرکران ۳۲۰ مورد تعیین شده است.

در توصیف داده‌ها از شاخصهای مرکزی و پراکندگی و در تحلیل داده‌ها از ANOVA , T.Test و ضریب همبستگی و تحلیل رگرسیون استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد بین پشتیبانی آموزشی با کارآفرینی تعاونی با اطمینان ۹۹٪ و به میزان (۵۴۶٪ از ۱) و بین پشتیبانی مالی با کارآفرینی تعاونی با اطمینان ۹۹٪ و به میزان (۶۹۵٪ از ۱) و بین پشتیبانی فرهنگی با کارآفرینی و تقویت فنون مدیریت با کارآفرینی تعاونی و تقویت خدمات مشاوره با کارآفرینی تعاونی با اطمینان ۹۹٪ رابطه معنی‌داری وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: پشتیبانی، کارآفرینی، تعاون، گلستان

مقدمه

در سال‌های اخیر مشکل روزافزون بی‌کاری همواره مساله جدی، در مسیر توسعه اقتصادی برای دولت‌ها ایجاد نموده است. این امر دانشمندان را بر آن داشت تا بر پایه یک رشته دیدگاه‌های نظری و نیز تجربه شماری از کشورهای پیشرفته در گذشته و حال، نقش کارآفرینان را در فرایند واقعی توسعه مطرح نمایند. با آگاهی از نیازهای کارآفرینان و مشاغلی که نیاز به حمایت دارند، دولت می‌تواند از این موقعیت در جهت توسعه بازار کار و رفع مشکل بی‌کاری استفاده نماید. با توجه به اینکه در اجرای بند (۲) اصل چهل و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، دولت موظف است از طریق تشکیل شرکت‌های تعاونی شرایط کار را برای متقاضیان فراهم نماید. بنابراین تعامل بین تعاون و کارآفرینی می‌تواند به بهترین شیوه مشکل بی‌کاری را برطرف نماید.

بدون تردید اولین گام در مسیر تحقق سند چشم‌انداز بیست ساله کشور در بخش تعاون رساندن سهم ۵ درصدی بخش تعاون به ۲۵ درصد است که یکی از گام‌های اساسی این حرکت توجه به پشتیبانی‌هایی است که برای کارآفرینان در بخش تعاون بخصوص تعاونیهای کشاورزی فراهم می‌شود.

این تحقیق به دنبال بررسی شیوه‌های ارایه پشتیبانی به کارآفرینان تعاونی‌ها با تاکید بر تعاونیهای کشاورزی به منظور گسترش بخش اقتصادی تعاون نسبت به بخش دولتی و خصوصی می‌باشد. بخش تعاون به عنوان یکی از بخش‌های مهم اقتصادی و نقشی که در عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه، فقر و محرومیت‌زدایی دارد و با توجه به توان بالقوه‌ای که در گسترش کارآفرینی و ایجاد اشتغال، سودآوری، ارایه خدمات، تولید و توزیع مناسب در جامعه نسبت به بخش دولتی و خصوصی دارد، در این جهت دولت‌مردان، سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان اقتصادی کشور را برآن داشته تا اهتمام جدی و همه جانبه نسبت به این بخش به عمل آورند. از طرفی بخش کشاورزی با توجه به نقش آن در توسعه و اشتغال مورد توجه میباشد. در این راستا راهکارهای عملی و شیوه حمایتی و پشتیبانی از کارآفرینان این بخش از دیدگاه کارآفرینی که هم

اکنون تعاونی‌ها را بصورت فعال حفظ و علاقمند به توسعه این بخش هستند مورد مطالعه قرار داده تا نسبت به زمینه‌های پشتیبانی کارآفرینان و رسیدن به مناسب‌ترین مکانیزم حمایتی و ابهامات موجود که آیا تعاونی‌ها از پشتیبانی لازم برخوردار هستند؟ آیا حمایت‌های لازم برای بقا و استمرار فعالیت‌های تعاونی وجود دارد؟ با توجه به نیاز اقتصادی کشور برای کارآفرینی تعاونی‌ها ابعاد این پشتیبانی چه می‌باشد؟ این پشتیبانی به چه میزان، چگونه و در چه زمینه‌هایی باید صورت‌پذیرد و ... سوالات و مسایل مهمی هستند که این پژوهش به دنبال یافتن پاسخ درخور به آنهاست. هدف اصلی این تحقیق بررسی شیوه‌های ارایه پشتیبانی به کارآفرینان بخش تعاون با تاکید بر کشاورزی در استان گلستان می‌باشد. که در چارچوب هدف اصلی اهداف زیر بعنوان دستاوردهای قابل حصول مورد بررسی قرار می‌گیرد.

- شناسایی زمینه‌های آموزشی و مشاهده کارآفرینی به عنوان بستر توسعه کارآفرینی در بخش تعاون
 - بررسی مهارت‌های مدیریتی موردنیاز برای مدیران شرکت‌های تعاونی برای تقویت کارآفرینی در بخش تعاون
 - بررسی تنگناهای مالی کارآفرینان در بخش تعاون
 - بررسی زمینه‌های تقویت فرهنگ کارآفرینی در بخش تعاون
 - ارایه پیشنهادات کاربردی در زمینه شیوه‌های پشتیبانی از کارآفرینان در بخش تعاون
- با توجه به موارد فوق سوال‌های زیر مطرح می‌شود:
- سوال اصلی تحقیق، شیوه‌های ارایه پشتیبانی به کارآفرینان بخش تعاون چه می‌باشد؟
 - آیا در پشتیبانی از کارآفرینان تعاونی‌ها آموزش‌های ارایه شده موثر می‌باشد؟
 - آیا در پشتیبانی از کارآفرینان تعاونی‌ها مشاوره‌های انجام شده موثر می‌باشد؟
 - آیا در پشتیبانی از کارآفرینان تعاونی‌ها فنون بکارگرفته شده موثر می‌باشد؟
 - آیا در پشتیبانی از کارآفرینان تعاونی‌ها منابع مالی بکارگرفته شده موثر می‌باشد؟
 - آیا در پشتیبانی از کارآفرینان تعاونی‌ها حمایت فرهنگی بکارگرفته شده موثر می‌باشد؟
 - آیا در پشتیبانی از کارآفرینان تعاونی‌ها ویژگی‌های کارآفرینان بکارگرفته شده موثر می‌باشد؟

قانون بخش تعاونی ایران شرکت تعاونی را این گونه تعریف کرده است: شرکت تعاونی شرکتی است از اشخاص حقیقی یا حقوقی که به منظور رفع نیازمندیهای مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی شرکا، خودیاری، کمک متقابل و همکاری آنان و تشویق به پس انداز، موافق اصولی که در این قانون روشن شده، تشکیل می‌گردد (شکیبا مقدم، ۱۳۷۸).

در اکثر تعاریف تعاونی به فعالیت‌های دسته جمعی، گروهی از افراد که به طور داوطلبانه برای رفع نیازمندی‌های مشترک و بهبود وضع اقتصادی خویش اقدام می‌نماید اشاره شده است.

در تکامل نهضت تعاونی افراد و اندیشمندان نظریات زیادی ارائه شده از جمله سن‌سیمون که خوشبختی بشر را در تعاون و همکاری می‌داند و همچنین رابرت‌اون که قیمت عادلانه کالا را مساوی با هزینه تولید آن دانسته و برای اولین بار در سال ۱۸۲۱ واژه تعاون را عنوان نموده است. و یا شارل فوریه که وی حل مسائل اقتصادی و اجتماعی فرانسه در ایجاد جامعه مشترک را تعاونی می‌دانست.

لولی بلان معتقد به کمک و نظارت دولت در تعاونی‌ها دارد. فیلیپ‌بوشه مبتکر طرح تعاونی‌های تولید است. آرون ساپرو معتقد بود که عرضه کالا در بازار باید تا آن حد کنترل شود که تعاونی‌ها دارای قدرت انحصاری شوند.

در بین مکاتب تعاونی می‌توان اول از راجدیل نام برد که در آن به عضویت اختیاری و آزاد، اداره امور تعاون بر اساس دموکراسی، سود محدود سهام، تقسیم مازاد درآمد به نسبت معامله با تعاونی، بی‌طرفی در مسائل سیاسی، نژادی و مذهبی، انجام معاملات نقدی و آموزش اعضای تعاونی تاکید شده است.

موضوع شرکت تعاونی در ایران برای اولین بار در سال ۱۳۰۳ منعکس و در ماده ۱۰۷ قانون تجارت سال ۱۳۰۴ دو نوع تعاونی تولید و مصرف رسمیت یافت و حمایت از تعاونی برای اولین بار در قانون برنامه عمرانی بهمن‌ماه ۱۳۲۷ منعکس گردید. در سال ۱۳۴۴ سازمان مرکزی تعاون کشور تاسیس و در سال ۱۳۴۸ بانک تعاونی کشاورزی ایران تشکیل و در اسفندماه ۱۳۴۹ وزارت تعاون و امور روستاها ایجاد شد. در بعد از پیروزی انقلاب اسلامی دو اصل ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی اختصاص به تعاون داشت که در سال ۱۳۷۰ قانون بخش تعاون تصویب و در سال ۱۳۷۷ اصلاحات نهایی روی آن صورت گرفت.

کارآفرینی

کارآفرینی Entrepreneurship از سه قرن پیش مطرح و تعاریف متنوعی از آن ارائه شده است. ویلیام بای گریو W.By.GRAVE و هوفر C.Hofer فرایند کارآفرینی را شامل تمامی وظایف، و اعمال مرتبط به درک فرصت‌ها و ایجاد سازمان‌هایی برای پیگیری آنها دانستند. ریچارد کان‌تیلون می‌گوید: کارآفرین فردی است که ابزار تولید را به منظور ترکیب به صورت محصولاتی قابل عرضه به بازار خریداری می‌کند. در آغاز انقلاب صنعتی ژان باتیست سی معتقد است کارآفرین کسی است که مسئولیت تولید و توزیع فعالیت‌های اقتصادی خود را بر عهده می‌گیرد. از نظر کرچهوف کارآفرینان کسانی هستند که شرکت‌های جدید را که سبب ایجاد و رونق گرفتن مشاغل می‌شوند تشکیل می‌دهند.

کارآفرین فردی است که فرصت و ارائه یک محصول، خدمات، روش سیاست جدید با راه تفکر جدید برای یک مشکل قدیمی را می‌یابد. کارآفرین فردی است که می‌خواهد پیامد اندیشه، محصول یا خدمات را بر نظام مشاهده کند (تروپ من و مورنینگ، ۱۹۸۹).

به طور کلی تعریف رسمی مورد توافق صاحب‌نظران وجود ندارد. از این رو به دو تعریف زیر بسنده می‌کنیم.

- کارآفرین کسی است که عمدتاً به منظور سود و رشد، کسب‌وکاری را تاسیس و اداره می‌کند که مشخصات اصلی آن نوآوری و مدیریت استراتژیک است.

- کارآفرین کسی است که موسسات اقتصادی، مخصوصاً کسب‌وکاری را که معمولاً مستلزم ابتکار و ریسک قابل توجهی باشد سازماندهی و اداره می‌کند.

در مطالعات کارآفرینان اکثراً به ویژگی‌های شخصیتی و جمعیت شناختی در قالب کارآفرینان فردی و مطالعاتی هم در خصوص کارآفرینان سازمانی صورت گرفته است.

تعدادی از محققان موانع سد راه کارآفرینی در سازمان مورد تحقیق قراردادند از جمله:

مک‌میلان و ناراسی‌های به مشکلات عملیاتی، برنامه‌ریزی نامناسب و ناکافی، انتظارات سازمانی غیر واقعی و حمایت‌های سازمانی نامناسب و ناکافی اشاره داشتند.

در عوامل موثر در ایجاد یک تفکر جدید در سازمان کوراتکو (۱۹۹۳) و دستیارانش با مطالعه ادبیات مدل‌های کارآفرینی ۸ دسته از عوامل را در اجرای یک تفکر کارآفرینی در سازمان‌ها موثر می‌دانند که تعامل آنها سبب شکل‌گیری فرایند کارآفرینی در شرکت می‌گردد. این عوامل شامل: ویژگی‌های سازمانی، فردی، حادثه ناگهانی، تغییر محیط، تقسیم به انجام

فعالیت کارآفرینانه سازمانی، برنامه‌ریزی کاری، امکان‌سنجی، قابلیت دسترسی منابع، توانایی غلبه بر موانع و اجرای تفکر می‌باشد.

همچنین پورداریانی (۱۳۸۱) نیازهای محیطی کارآفرینی را شامل نیازهای: مالی و اعتباری، مازادی، تامینی، قانونی، آموزشی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی می‌داند که در توسعه کارآفرینی بسیار مهم می‌باشد.

اقتصاددانان زیر از قرن شانزدهم به نحوی کارآفرینی را در نظریه‌های اقتصادی خود تشریح نموده‌اند از جمله: ریچارد کانتیلون (R. Contillon) در قرن هیجدهم که بین زمین‌داران، دستمزدگیران و کارآفرینان تمیز قایل شد. آدام اسمیت (Adam Smith) کارآفرینی را علیرغم فراهم نمودن سرمایه فاقد نقش پیشرو و هدایتگرانه می‌داند. فرانسوا کنسی (Francois Quensay) و نیکلاس بود (Nicolas Baudeau) کشاورزان را کارآفرین شناخته و زمین را یگانه سرچشمه ثروت می‌دانستند. به نظر اج ورث کارآفرین در نقش هماهنگ‌کنندگی، عوامل تولید را ترکیب می‌کند و در نقش واسطه، محصول و بازده‌های عامل را به هم پیوند می‌دهند. کارآفرینان از نظر مارشال در تولید نیز چندین وظیفه را انجام می‌دهند نظیر، هدایت تولید، بکارگیری اصل جانشین‌سازی، آزمودن فنون جدید و تحمل عدم قطعیت و از نظر وی کارآفرینی، از طریق این وظایف گوناگون زمینه پیشرفت را فراهم می‌کند و مسئول رشد و افول شرکت‌ها است (پالمر، ۱۹۸۷).

- اسکندری، فرزاد. پژوهش با عنوان عوامل موثر به عملکرد کارآفرینانه دانش‌آموختگان آموزش عالی کشاورزی و منابع طبیعی ایران در سال ۱۳۸۴ انجام داده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد بین گرایش‌های کارآفرینانه کسب‌وکار، تمایلات کارآفرینانه اعضای اصلی کسب و کار و پویایی محیط و رقابتی بودن بازار در عملکرد کارآفرینانه کسب و کار تاثیر مثبت و معنی‌داری وجود دارد.

- احمدی، عبدالحسین. پژوهش در مورد عملکرد تعاونی‌های تولید کشاورزی استان گلستان در سال ۸۵ انجام داده است. نتایج تحقیق موید وجود رابطه معنی‌دار بین تاثیر تعاونی بر عملکرد اقتصادی و اجتماعی و فنی اعضا می‌باشد.

- عزیزی، بهارک. پژوهشی با عنوان نقش آموزش و توسعه کارآفرینی در نظام آموزش عالی کشاورزی در سال ۱۳۸۴ انجام داده است. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد علاوه بر توسعه و گسترش رویکرد تحقیقاتی کارآفرینی در موسسات خصوصی و دولتی نظیر وزارت خانه‌های بازرگانی، کار و امور اجتماعی، حمایت‌های مالی و اطلاعاتی از

کارآفرینان، تامین امنیت اقتصادی و اجتماعی آنها و تقویت نظام‌های حرفه‌ای و گسترش مشاغل کوچک و... از طریق نظام آموزش عالی صورت گیرد.

- سعدی، حشمت ا... و اعظمی موسی، آسیب‌شناسی تعاونی‌های تولید کشاورزی در استان همدان را انجام داده‌اند که بر اساس نتایج تحقیق مهمترین آسیب‌هایی که تعاونی‌های تولید را تهدید می‌کنند شامل: آگاهی محدود اعضا از اصول و فلسفه شکل‌گیری تعاونی‌های تولید، گرایش شدید تعاونی‌ها به ارائه خدمات، ضعف آموزش اعضای تعاونی، محدودیت سرمایه، گرایش تعاونی‌ها به دولت، سوءظن به ارکان تعاونی، بحران عدم اعتماد، کاهش حس مشارکت‌پذیری اعضا و بی‌تفاوت شدن آنها به مسائل تعاونی و... بوده است.

روش تحقیق:

روش تحقیق در این پژوهش از نظر هدف جنبه کاربردی و از لحاظ نوع روش توصیفی و تحلیلی و از نوع پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری این تحقیق کلیه شرکت‌های تعاونی فعال در بخش‌های کشاورزی، صنعتی و خدماتی در سطح استان گلستان می‌باشد. که تعداد آنها ۲۴۱۷ مورد است.

تعداد نمونه‌ها با استناد از فرمول کرکان ۳۲۰ نفر تعیین گردیده است که روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای می‌باشد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه و برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از شاخص‌های آمار توصیفی در سطح اندازه مرکزیت و پراکندگی و برای تبیین ارتباط بین متغیرها از آمار استنباطی شامل ضریب همبستگی، مقایسه میانگین‌ها و رگرسیون چند متغیره استفاده گردیده است.

یافته‌های تحقیق:

الف) یافته‌های توصیفی

نتایج آماری پژوهش نشان می‌دهد ۴۳,۲ درصد پاسخگویان دارای مدرک لیسانس و ۳,۵ درصد فوق لیسانس، ۲۶,۲ درصد دیپلم و فوق دیپلم و ۲۶,۶ درصد زیر دیپلم سواد داشتند که ۲۱,۵ درصد افراد دارای رشته تحصیلی کشاورزی و ۵,۸ درصد کارشناس فنی و مهندسی بودند.

۲۳,۸ درصد در گروه سنی ۲۶-۳۰ سال و ۲۰,۳ درصد ۳۶-۴۰ سال که در مجموع بیانگر جوان بودن افراد پاسخگو یا کارآفرینان می‌باشد. بیش از ۹۲,۹ درصد کارآفرینان نیز مرد بوده و حدود ۶۰ درصد آنان متأهل بودند. حدود ۵۱ درصد

کارآفرینان در زمینه کشاورزی، ۳۳,۴ درصد آنان در زمینه خدمات و ۱۵,۴ در زمینه صنعت فعالیت داشتند. دوره زمانی فعالیت تعاونی ۹,۳ درصد کارآفرینان از سال‌های قبل ۱۳۵۷ و ۲۳ درصد ۱۳۵۸-۶۵، ۱۸ درصد ۱۳۶۶-۷۰، ۲۵ درصد ۱۳۷۱-۷۵ و بقیه بعد از سال ۱۳۷۶ فعالیت خود را آغاز نمودند.

در اولویت‌بخشی به هریک از شیوه‌های مالی، آموزشی، تقویت فرهنگی، تقویت مدیریتی و مشاوره‌ای، نتایج آماری تحقیق نشان می‌دهد ۷۴ درصد از کارآفرینان، منابع مالی را به عنوان اولویت اول عنوان نمودند در مراحل بعدی آموزش، مسائل فرهنگی، مشاوره‌ای و فنون مدیریت بعنوان اولویت دوم تا چهارم مطرح بوده است. بیش از ۹۶ درصد پاسخگویان در خود احساس کارآفرینی دارند که موید علاقه و رغبت آنان به راه‌اندازی کسب‌وکار استقلال طلبانه است.

ب) تجزیه و تحلیل داده‌ها

۱- مقایسه میانگین‌ها (t-test)

مقایسه نظرات دو گروه مرد و زن و متاهل و مجرد نسبت به شیوه پشتیبانی بر کارآفرینی تعاونی

جدول شماره (۶) نتایج آزمون آماری «t» تفاوت میانگین جنسیت و تاهل با نظرات آنان در شیوه

پشتیبانی برای کارآفرینی تعاونی

سطح معنی‌داری	درجه آزادی	کمیت t	انحراف معیار	میانگین	تعداد مشاهدات	شیوه پشتیبانی برای کارآفرینان تعاونی
۰,۱۲۰	۳۰۹	۱,۳۶۸	۱۲,۹۵	۱۶۹,۵	۲۸۹	مرد
			۹,۹۷	۱۶۵,۶۳	۲۲	زن
۰,۰۰۵	۳۰۹	۲,۸۵	۱۲,۹۲	۱۶۸,۷۶	۲۹۶	متاهل
			۳,۴۱	۱۷۸,۳۳	۱۵	مجرد

منبع: یافته‌های تحقیق

نتایج آماری تفاوت میانگین شیوه پشتیبانی بر کارآفرینی در میان دو گروه مرد و زن و دو گروه متاهل و مجرد نشان داد، با ۹۵ درصد اطمینان تفاوت معنی‌داری بین دو گروه مرد و زن با شیوه‌های پشتیبانی کارآفرینی وجود داشت، لیکن با ۹۵ درصد اطمینان بین دو گروه متاهلین و مجردین در ارایه پشتیبانی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت.

۲- ضرایب همبستگی

برای سنجش رابطه بین متغیرهای مستقل فردی با نظرات آنان پیرامون شیوه‌های پشتیبانی برای کارآفرینی تعاونی‌ها از آزمون آماری ضریب همبستگی متناسب با مقیاس سنجش استفاده شده است که در آن رابطه بین سطح تحصیلات و شرایط سنی و دوره زمانی فعالیت با شیوه پشتیبانی در کارآفرینی بطور جدا مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفته است.

جدول شماره (۷) نتایج ضریب همبستگی اسپیرمن بین تحصیلات با شیوه پشتیبانی

شیوه پشتیبانی	ضریب همبستگی	سطح معنی‌داری (sig)
سطح تحصیلات	۰۱۷۹	۰,۰۰۲

منبع: یافته‌های تحقیق

با ۹۹ درصد اطمینان بین شیوه پشتیبانی در کارآفرینی تعاونی‌ها با سطح تحصیلات پاسخگویان بر مبنای داده‌های این پروژه رابطه معنی‌داری وجود داشت.

جدول شماره (۸) نتایج ضریب همبستگی اسپیرمن بین شرایط سنی با شیوه پشتیبانی

شیوه پشتیبانی	ضریب همبستگی	سطح معنی‌داری (sig)
سن	۰۲۹۴	۰,۰۰۰۱

منبع: یافته‌های تحقیق

با اطمینان ۹۹ درصد بین سن و نظرات پاسخگویان در شیوه پشتیبانی برای کارآفرینی تعاونی‌ها رابطه معنی‌داری وجود داشت. بر اساس یافته‌های تحقیق می‌توان استنباط نمود که افراد در سنین مختلف برای کارآفرینی تعاونی‌ها طالب پشتیبانی‌های مناسب با شرایط سنی خود بودند. چنانچه برای گروه‌های سنی زیر ۳۰ سال نیاز به تقویت مالی و آموزشی بااهمیت‌تر بود.

جدول شماره (۹) نتایج ضریب همبستگی اسپیرمن بین دوره زمانی فعالیت با شیوه پشتیبانی

شیوه پشتیبانی	ضریب همبستگی	سطح معنی‌داری (Sig)
دوره زمانی فعالیت	۰,۱۷	۰,۰۰۳

بر نتایج پژوهش با اطمینان ۹۵ درصد رابطه بین دوره زمانی فعالیت نظرات پاسخگویان با شیوه پشتیبانی کارآفرینان تعاونی را مورد تأیید قرار داد. در واقع تجربه و سوابق کاری پاسخگویان در تنوع و تعدد شیوه‌های پشتیبانی کارآفرینی تعاونی موثر بود.

۳- مقایسه میانگین‌ها بر حسب متغیرهای اسمی چندگانه (ANOVA)

- تحلیل تفاوت میانگین نظرات پاسخگویان نسبت به شیوه پشتیبانی در کارآفرینی تعاونی بر حسب رشته تحصیلی

جدول شماره (۱۰) نتایج آنالیز واریانس یک طرفه شیوه پشتیبانی بر حسب رشته تحصیلی

شیوه پشتیبانی	منبع تغییرات	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	sig
رشته تحصیلی	بین گروهی	۴۸۲۵,۰۷۲	۳۴	۱۴۱,۹۱۴	۲۸,۶۱۷	۰,۰۰۱
	درون گروهی	۱۳۶۸,۷۲۲	۲۷۶	۴,۹۵۹		
	کل	۶۱۹۳,۷۹۴	۳۱۰			

منبع: یافته‌های تحقیق

با اطمینان ۹۹ درصد شیوه پشتیبانی در کارآفرینی تعاونی بر حسب رشته تحصیلی پاسخگویان تفاوت معنی‌داری نداشت.

- تحلیل تفاوت میانگین نظرات پاسخگویان نسبت به شیوه پشتیبانی بر حسب فعالیت بخشی

جدول شماره (۱۱) نتایج آنالیز واریانس شیوه پشتیبانی بر حسب فعالیت بخشی

sig	F	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	منبع تغییرات	شیوه پشتیبانی
۰,۰۰۱	۲۸,۶۱۷	۱۴۱,۹۱۴	۳۴	۱۰۵,۶۷۸	بین گروهی	فعالیت بخشی
		۴,۹۵۹	۲۷۶	۱۳۶۸,۷۲۲	درون گروهی	
			۳۱۰	۶۱۹۳,۷۹۴	کل	

منبع: یافته‌های تحقیق

با اطمینان ۹۵ درصد تفاوت معنی‌داری در بخش‌های سه‌گانه کشاورزی، صنعت و خدمات با شیوه پشتیبانی از کارآفرینان وجودداشت و فعالیت‌های کارآفرینان در بخش‌های فوق بر شیوه پشتیبانی آنان موثر نبود.

- تحلیل تفاوت میانگین نظرات پاسخگویان نسبت به شیوه پشتیبانی بر حسب محل فعالیت

جدول شماره (۱۲) نتایج آنالیز واریانس شیوه پشتیبانی بر حسب محل فعالیت

sig	F	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	منبع تغییرات	شیوه پشتیبانی
۰,۰۰۱	۲,۹۵۵	۲۱,۹۰۲	۳۴	۷۴۴,۶۵۳	بین گروهی	شیوه پشتیبانی
		۷,۳۱۴	۲۷۶	۲۰۱۸,۵۹۴	درون گروهی	
			۳۱۰	۲۷۶۳,۲۴۸	کل	

منبع: یافته‌های تحقیق

محل فعالیت کارآفرینان تعاونی‌ها در شهرستانهای یازده‌گانه استان بر شیوه پشتیبانی از آنان با اطمینان ۹۹ درصد تفاوت معنی‌داری وجود نداشت.

- تحلیل رگرسیون چند متغیر خطی

این آزمون برای تعیین یکسانی شیوه‌های پنجگانه و میزان تاثیر هر یک از شیوه‌ها بر پشتیبانی کار آفرینی تعاونی در این تحقیق مورد استفاده قرار گرفت. اهمیت رگرسیون چند متغیره در امکان بکارگیری آن برای تبیین همزمانی روابط بین چند متغیر (مستقل) بر متغیر وابسته می‌باشد.

جدول شماره (۱۳) نتایج محاسبه رگرسیون چند متغیره بر حسب متغیرهای

متغیر	B	SED	Beta	T	sig
تحصیلات	۲,۲۷۲	۰,۴۶۴	۰,۲۸۶	۴,۸۹۳	۰,۰۰۱
سن	۲,۶۳۶	۰,۴۷۵	۰,۴۱۰	۵,۵۵۱	۰,۰۰۱
رشته	۰,۴۴۷	۰,۱۷۴	۰,۱۵۶	۲,۵۷۵	۰,۰۱۰
جنس	-۱,۶۴۰	۲,۴۷۵	-۰,۰۳۳	-۰,۶۶۳	۰,۵۰۸
تاehl	۱۲,۳۱۳	۳,۰۵۹	۰,۲۰۷	۴,۰۲۵	۰,۰۰۱
عنوان تعاونی	-۴,۲۸۹	۳,۸۹۴	-۰,۲۴۶	-۱,۱۰۱	۰,۲۷۲
موضوع عملیات	۰,۰۲۰	۰,۳۳۷	۰,۰۱۳	۰,۰۶۱	۰,۹۵۹
محل فعالیت	۰,۲۱۸	۰,۲۰۵	۰,۰۵۱	۱,۰۶۰	۰,۲۹۰
دوره زمانی فعالیت	۰,۱۹۹	۰,۱۲۳	۰,۰۹۵	۰,۶۱۳	۰,۱۰۸

منبع: یافته‌های تحقیق

شاخص آماری B ضریب تاثیر یک متغیر بر متغیر دیگر، SED اشتباه استاندارد B، Beta ضریب متغیر استاندارد شده بر متغیر وابسته، T استیودنت برای آزمون معنی داری حضور دو متغیر در معادله و sig سطح معنی داری حضور و متغیر زمینه را در معادله نشان می‌دهد. طبق نتایج بدست آمده در جدول فوق از بین متغیرهای وارد شده به معادله رگرسیون در این آزمون شرایط سنی، سطح تحصیلات، وضعیت تاهل پاسخگویان نمونه‌های این تحقیق بیشترین تاثیر را بر ارایه شیوه‌های پشتیبانی داشته است. رشته تحصیلی پاسخگویان نیز بعد از این سه متغیر بیشترین تاثیر را بر ارایه شیوه‌های پشتیبانی داشته است. طبق نتایج بدست آمده در جدول فوق سایر متغیرهای وارد شده به معادله رگرسیون تاثیر ضعیف در دیدگاه پاسخگویان در ارایه شیوه‌های پشتیبانی داشته است.

جدول شماره (۱۴) نتایج محاسبه رگرسیون چند متغیره بر حسب عوامل پنجگانه

متغیر	B	SED	Beta	T	sig
مالی	۰,۹۵۰	۰,۰۳۴	۰,۲۸۰	۲۷,۷۰	۰,۰۰۱
آموزشی	۳۳۱,۲	۰,۰۴۲	۰,۲۶۴	۳۱,۵۴	۰,۰۰۱
فرهنگی	۱,۰۴۴	۲۰,۰۳۲	۰,۲۸۴	۳۲,۵۶	۰,۰۰۱
فنون مدیریت	۱,۰۴۴	۰,۰۲۹	۰,۳۷۱	۳۶,۵۳	۰,۰۰۱
مشاوره ای	۱,۴۷۲	۰,۰۵۲	۰,۲۷۸	۲۸,۰۷	۰,۰۰۱

منبع: یافته‌های تحقیق

طبق نتایج بدست آمده در جدول فوق کلیه شیوه‌های پنجگانه مالی، آموزشی، فرهنگی، مدیریت و مشاوره‌ای بر پشتیبانی از کارآفرینی تعاونی تاثیر یکسانی دارد و نمی‌توان گفت که برای پشتیبانی از کارآفرینی تعاونی‌ها کدامیک با اهمیت‌تر تلقی شده است هرچند اهمیت اندکی از نظر پاسخگویان به پشتیبانی مالی، آموزشی نسبت به سایر شیوه‌ها نشان داده شده‌است و این اهمیت به معنی حذف سایر شیوه‌های پشتیبانی و کم‌رنگ جلوه‌دادن آن شیوه‌ها تلقی نمی‌شود. استنباط از نتایج

رگرسیون چند متغیره این بررسی نشان داد که پشتیبانی از کارآفرینان تعاونی باید چند بعدی باشد و پشتیبانی واقعی از کارآفرینان یعنی فراهم کردن بستر فرهنگی در جامعه به طرق ممکن، ارایه آموزش به کارآفرینان، ارایه خدمات مشاوره‌ای مناسب در ابعاد فنی، حقوقی مالی، مدیرتی و... ارایه تسهیلات مالی به شیوه‌های هماهنگ با ساز و کار، کارآفرینانه برای تاسیس، راه‌اندازی و تولید و توزیع کار، خدمات، کالای مناسب از سوی کارآفرینان. بنابراین تعاونی‌ها در جامعه‌ای به کارآفرینی خواهند رسید که پشتیبانی همه جانبه از سوی دولت و جامعه، سیاستگذاران و رهبران جامعه صورت پذیرد.

۵- آزمون فرضیات تحقیق

رابطه بین نظرات پاسخگویان با ابعاد و شیوه‌های پشتیبانی با کارآفرینی تعاونی از طریق ضریب همبستگی اسپیرمن مورد آزمون قرار گرفته است. نتایج بدست آمده بر مبنای داده‌های این تحقیق که فرضیه‌های این تحقیق را که مرتبط با رابطه هر یک از شیوه‌های پشتیبانی کارآفرینان بوده است را به شرح جدول زیر نشان می‌دهد.

جدول شماره (۱۵) نتایج ضریب همبستگی بین ابعاد شیوه‌های پشتیبانی با کارآفرینی تعاونی

پشتیبانی کارآفرینی تعاونی	مقدار آزادی	سطح معنی داری (sig)
شیوه آموزشی	۰,۵۴۶	۰,۰۰۱
شیوه مالی	۰,۶۹۵	۰,۰۰۱
شیوه فرهنگی	۰,۶۱۸	۰,۰۰۱
شیوه تقویت فنون مدیریت	۰,۸۴۴	۰,۰۰۱
شیوه خدمات مشاوره‌ای	۰,۷۲۲	۰,۰۰۱

منبع: یافته‌های تحقیق

همانطور که در جدول ملاحظه می‌شود، طبق نتایج بدست آمده با اطمینان ۹۹ درصد بین شیوه‌های آموزشی، مالی، تقویت فرهنگی، تقویت فنون مدیریت و خدمات مشاوره‌ای، پشتیبانی کارآفرینان تعاونی از دیدگاه کارآفرینان فعال تعاونی‌های استان گلستان رابطه معنی‌داری وجود داشت. بنابراین با، ۹۹ درصد اطمینان بر مبنای داده پژوهشی این تحقیق می‌توان

استنباط کرد هر یک از شیوه‌های پشتیبانی که طرفین این تحقیق را تشکیل می‌داده‌اند به عنوان شیوه مناسب پشتیبانی مورد تأیید قرار می‌گیرد.

فهرست منابع

- ۱) احمد پورداریانی، محمود، کارآفرینی (تعاریف، نظریات و الگوها)، انتشارات پردیس ۵۷، ۱۳۷۹
- ۲) احمدی، عبدالحسین، بررسی عملکرد تعاونیه‌های تولید کشاورزی استان گلستان، ۱۳۸۵
- ۳) اسکندری، فرزاد، عوامل موثر بر عملکرد کارآفرینانه دانش آموختگان آموزش عالی کشاورزی و منابع طبیعی ایران، سال ۱۳۸۴ ...
- ۴) آقایی، تیمور، خلاقیت و نوآوری در انسانها و سازمانها، انتشارات ترمه، ۱۳۷۷
- ۵) چراغعلی، محمودرضا، بررسی و شناخت موانع موجود در توسعه کارآفرینی بخش صنعت و کشاورزی استان گلستان، سازمان صنایع و معادن استان گلستان، ۱۳۸۳
- ۶) دلاور، علی، ۱۳۸۰، روش تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی، نشر و پژوهش، چاپ نهم، ویرایش سوم، تابست
- ۷) عزیزی، بهارک، نقش آموزش و توسعه کارآفرینی در نظام آموزش عالی کشاورزی، سال ۱۳۸۴
- ۸) شاه حسینی، علی، ۱۳۸۳، کارآفرینی، تهران، انتشار آبیژ
- ۹) صابر، فیروزه، راه‌های توسعه کارآفرینی زنان در ایران، ۱۳۸۱
- ۱۰) صمدآقایی، جلیل، ۱۳۸۲، سازمان کارآفرین، تهران، موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی
- ۱۱) مدیریت تعاونی‌ها، صمد شکبیا مقدم، انتشارات میر، ۱۳۷۸
- ۱۲) مردیث، جفری نیکسون، کارآفرینی، ترجمه: محمد صادق بنی‌ئیان، ۱۳۷۱
- ۱۳) مریدی، سیاوش، فرصت‌ها و محدودیت‌های کارآفرینی در اقتصاد ایران، مجله تدبیر، دی ۱۳۸۰
- ۱۴) هیسریچ، رابت دی وپیبرز، مایکل پی، ۱۳۸۳، کارآفرینی (جلد اول)، مترجم: علیرضا فیض بخش و حمید رضا تقی‌یاری، تهران، موسسه انتشارات علمی دانشگاه صنعتی شریف
- ۱۵) هینگز جیمز، ام، کارآفرین، ۱۰۱ تکنیک حل خلاق مساله، ترجمه: احمد پورداریانی، محمود، انتشارات امیرکبیر،

۱۳۸۱

16) Birch, D.(1979). Using the Dun & Bradstreet of Regional and Local Economies. MA: program on Neighborhood and Regional data for Micro Analysis Change.

17)

Churcholl, N.and Lewis, V.(1986) Entrepreneur: An Economic Theory, Totowa, N.J: Barners and Nobel.

18) Fry, F. (1993). Entrepreneurship: A Planning Approach, Englewood Cliffs NJ: Prentice Hall

19) Jennings, D, (1994). Multiple perspectives of Entrepreneurship Test, McClelland, D. (1965). Achievement Motivation can be Developed, Harvard Business, 43, 6.

20) Reich, R. (1987). The team ae Hero. Harvard Business Review. May-June, 81-90.

21) Readings, and Cases, Cincinnati, Ohio: south-Western publishing Co.

Methods for supporting cooperatives entrepreneurs with emphasis on agricultural cooperatives in Golestan province

H. Raheli, M. R. Cheraghali, M. H. Mallah, A. V. Ghezel

Abstract

Entrepreneurship is a critical initiative which focuses on tracing opportunities and tapping potentials in favor of new businesses developments. Given the authentic entrepreneurship niche, this study intends to identify practical methods for rendering supportive services to cooperative entrepreneurs in Golestan province. Exploring possible grounds in education and consultancy fields as well as enrichment of entrepreneurship culture, examining needed managerial competences for coops managers, and detecting and removing financial bottlenecks shall be regarded as substantial patronages of this survey. This study uses a descriptive-analytical survey with an applied objective. The statistical population composes all active cooperatives in agriculture, industry and service sectors of Golestan province (2417). Applying Cochran formula, a sample of 320 cooperatives was selected for the analysis. T. test, ANOVA, correlation coefficient, and regression analysis were employed to analyze collected data. Findings disclose an existence of a significant relationship between educational supports and cooperative entrepreneurship. Also, there seen positive correlations between financial supports and cooperative entrepreneurship, between cultural supports and entrepreneurship, between boosting managerial competence and entrepreneurship, and also consultancy and entrepreneurship.

Keywords: Supportive services, Entrepreneurship, Cooperative, Golestan province